

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

OVERIJSSELSCHE

Stad-, Dijk- en Markeregten.

OVERIJSSELSCHE

ACL

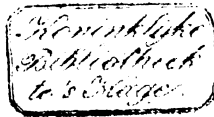
905

[1-12]

Stad-, Dijk- en Markeregten.

DERDE DEEL.

Markeregten.

GEDRUKT TE ZWOLLE, BIJ
W. E. J. TJEENK WILLINK.
1873.

2

WIJZE VAN BEWERKING DER MARKEREGTEN.

In het verslag omtrent eene uitgave der Overijsselsche stad-, dijk- en markeregten, door het bestuur der Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis in 1866 uitgebragt, wordt gezegd: „Wil men een zooveel mogelijk volledig overzicht der markeregten hebben, dan dient men zich niet alleen tot de markecedulen te bepalen, maar men behoort tevens op te nemen de later vastgestelde bepalingen”. En verder: „Wil men de zaken der marken naauwkeurig behandelen, dan dient bij het onderzoek der markeboeken en de uitgave der markeregten gelet te worden op de grenzen van elke marke, op de stukken betrekkelijk vroegere markeverdeelingen (waarvan sommige reeds zeer oud zijn) en op de opgaven der waartallen, vooral de oudsten”.

De Vereeniging heeft zich in de vergadering van 7 Julij 1866 met die beschouwingen vereenigd en besloten: 1°. voor elke marke afzonderlijk te laten afdrukken en uitgeven de markecedul, gevolgd van de latere in die marke aangenomen regtsbepalingen, en de stukken betrekkelijk vroegere verdeelingen en waartallen; 2°. zulks te doen voorafgaan van eene opgave en

WIJZE VAN BEWERKING DER MARKEREGTEN.

beschrijving der markeboeken, met aanduiding van derzelver bewaarplaatsen, en eindelijk eene zooveel mogelijk naauwkeurige aanduiding van de vroegere en latere grenzen der marke.

Deze punten zijn zooveel mogelijk in acht genomen bij de bewerking der verschillende markeregten, welke de Vereeniging zich voorstelt achtereenvolgens uit te geven. Maar ook daartoe bepaalt zich uitsluitend deze arbeid en men verwacht dus hier (evenals bij de stad- en dijkregten) geene beschouwingen over of vergelijkingen van de markeregten onderling. Daarvan toch kan eerst later sprake zijn.

Gemakshalve zijn de artikelen, waaruit de markecedulen of de latere bepalingen bestaan, genummerd, hetgeen in de handschriften niet altijd het geval is.

OVERIJSSELSCHÉ

Stad-, Dijk- en Markeregtten.

DERDE DEEL. EERSTE STUK.

Markeregt van Leussen.

GEDRUKT TE ZWOLLE, BIJ
W. E. J. TJEENK WILLINK.
1873.

BESCHRIJVING DER HANDSCHRIFTEN.

Op het oud Provinciaal Archief van Overijssel bevindt zich een in perkamenten band gebonden foliant, op den buitenkant waarvan geschreven is: „Copie van t' markenb: van

den Rosengaerden, pag: 5.

Dalmsholt 37.

Emme pag: 85.

Luesen pag: 103.

Tot het hvis ten Berge 1659”.

Copia.

Op bl. 4 leest men: „Tot paritie van twee jnterlocutoire sententien van den 13 September 1655 ende den 28 Máj 1658 voor Sijn Gestr. den Heere Landtdrost van Zallandt die Hooch Ed: gebooren Hiddo van Voerst toe den Hagenvoorde gepronunciéert, heeft die E: Richardt van Rhien Adv' ende volmachtiger van Joncker Joachim Adolph van Rechteren, tot Rechteren, den 31 Jan^u. 1659 in handen van gem^e. H' Landtdrost overgelevert twee Marcken Boucken raeckende de Marke van Dalmsholte om deselve op het aenhouden ende costen van Joncker Hendrick van Cooverden ten Berge te laten copieren, Lujdende van worde tot worde als volgt.

Dese beide sententien sien geannectiert die derde jntantie geexhibiert den 27 febr: 1659”.

Op blz. 116 staat onderaan: „Tot ordre van de Hooch Ed: gebooren Heere Hidde van Voorst, toe den Hagenvoorde, Landt-

BESCHRIJVING DER HANDSCHRIFTEN.

drooste van Zallandt, hebbe dese copie bij de principale boucken van woorde, tot woorde bevonden te accordeeren; Actum Hagenvoorde den 14^{en} febr. 1659 (Onderteevend:) Egb^e Daniels Pomerede". En op de volgende blz: „Volgt het marckenboek van Leusen so d'heere Pallant als tegenwoordige marckenrichter mi gelient 1676 in april avanck nemende den 17 Julij 1655" Voorts is daar afgeschreven het request der Marke om 25 jaar vrijdom van schatting en impost te hebben voor de te ontginnen „Wilde Woestenie" of het Achterste veen en besluit van R. en St. hierop van 20 Maart 1635, om 20 jaar vrijdom van alle schattingen te geven, behalve van consumptie.

Naar blz. 103—142 van dit handschrift, dat voortaan Hs. A. genoemd zal worden, zijn art. 1—76 afgedrukt.

Een tweede bron voor dit markeregt, Hs. B., is te vinden in eenen lijvigen bundel, op het Zwolsch Archief aanwezig, met rugtitel *Marken-Boeken*. De 25 stukken, daarin voorkomende, zijn meest afschriften van markeboeken in de 17^e eeuw vervaardigd. Zij zijn niet gepagineerd, maar elk met eene letter aangeduid. Leusen is letter T.

Alleen de 31 eerste artt. komen in dit Hs. voor. De tekst verschilt, hoewel meer in vorm dan wezen, zoo zeer van dien in Hs. A., dat de varianten bezwaarlijk aan den voet der blz. konden worden aangegeven. Daarom wordt deze tekst aan het slot afzonderlijk er bijgevoegd.

Marken Cedule van Luesen.

1. Jtem aldus binnen de gemeene Erffgen. van Lusen overeen gecomen, ende verdragen datmen alle Jaer bij den anderen zal komen om holtspreecke te houden, ende dat thoe geschien jnden Meij, Ende dat sal den Marcken Richter uijt eene Kerckensprake 14 dagen te vooren laten weten, ende dat sal een ijeder Meijer sijnen Lantheer doen verwittigen, bij eene[n] olden schilt, ende alsdan sal een ijder Lantheer selfs aldaer komen, off een in sijn plaetse, hebbende mede volmacht, vnde een Meijerman, sal voor sijnen Lantheer niet mogen jnstaen ofte voldoen jnde holtspreecke ofte anders verbeurt te hebben eenen goltgulden.

2. Jtem alsmen holtspreecke hout zalmen 2 vanden oldesten Buijzwaren affzetten, ende twee nijen weder jnde stede, ende wat schade dat dan jnde marcke geschiet dat zij van Torffgraven, oft houthouwen, ofte te nae te weijden, met Schapen ofte andere Beesten, sullen die Swaren bij haren Eede den Marcken Richter te kennen geven, Ende den Marcken Richter sal den geenen die dan bent aengebracht laten scheijden bij twee Erffswaren, ende wat Breucke daer valt, salmen gebruijcken jn drie deelen, dat

een deel den Marcken Richter, dat andere deel den gemeenen Erffgenamen, dat derde deel den Buijzwaren.

3. Jtem ofte ijemandt den Zuaren op hoen het [hoeren eed?] spreecke, sal verbeurt hebben eenen olden schilt, van bescholden de Hoocheijt onvercort, Ende ofte den Zwaren dan daer boven geschiede, dat weer wat het weer gewalt ofte anders, dat sal hem den Marcken Richter met sijn Erffsuaren affnemende nae gelegentheit der daet, dat daer een anderen aendenckt, Ende dan sullen de gemeene Erffgenamen handt holden, als dat nae Marckenrecht behoort te sijn.

4. Jtem ofte ijemandt gekooren worde Swaren ende niet wesen wolde, sal van stonden aen opleggen twee goltgulden, Ende sal dat toecomende Jaer Swaren wesen ofte verbeurt te hebben 10 goltgulden.

5. Jtem niemant sal broecken van S^t. Lambert ende als dat nutte is sal den Marcken Richter met de Erffzuaren daarvan Kerckenspraecke laten doen, ende alsdan sal een ijder broecken nae sijnen waertall ende niet meer, bij de pene van gelijk voor, eenen olden schilt, oock sal niemant halen Bessem-rijse ofte Latten, sonder verloff, bij een heeren punt, Ende uijtheemsche verbeurt te hebben wagen ende peerden.

6. Jtem want dair aeker is, sal de meijer hebben de helfte, ende den Lantheer de helft, en ijder nae sijn waertall, als dat van oldes een gebruijck is geweest.

7. Jtem men sall alle jaer tellen de Schaepen twee off driemaell, ende wie alsdan bevonden wort, hebbende boven sijn tall, sal gebrocken hebben, van igelijck Schaep een oort pundes, Ende dat sal geschieden vanden Marcken Richter, ende Erffzuaren, ende de Buijzwaren, Ende men sal mogen holden op een volle waer, drie vierendeel olde Schaepen, den Lantheer ofte den Meijer selfs toebe-

hoorende, het ware dan saecke dat den Meijer soo eene ware, dat hij selves geene schaepe hadde, ende hem sijn Lantheer geen doen wilde, sal hij met consent der Marckenrichter ende Erffzuaeren, Schapen op sijnen mes aennemmen nae grootheijts zijns waertals.

8. Jtem niemandt sal sijn Schapen hoeden, ofte drijven buijten de paelen, ofte overkomst der gemeene Buijren, wie daer over bevonden wort, sal gebraecken hebben van elcke reijse twee goltgulden, als voorsz de Brocke.

9. Jtem [die] buijten de Buijrschap geseeten sijnt sullen haer Beesten voordien Heerder doen gelijk de Lussener Boeren doen, omme de schaede te vermijden, Ende sullen niet meer Schapen inde Buijrschap indrijven, dan op haer waertal gelijk de Buijren moeten doen, die jnder Buijrschap woonachtich bennen, bij de peene als voorsz. soo doch haer waertall niet beter is, dan der Ingesetenen der Buijrschap, de haer Schaepe worden getelt, ende den uijtheemsche niet, soo doch waer waers gelijk is.

10. Jtem geene ongewaerden en sullen ijmen brengen, inde Marck toe Luesen, bij verbant van jttelijck ijme een oort pondes Ende ofte ijemandt de geware wert Vreemde off uijtheemsche ijme op sijn gepachtete grondt liet setten, sal verbeurt hebben van [i]gelijcke ijme een heeren pont, soo vacke des gebeurden, ofte bevonden wort.

11. Jtem niemandt sel Stubben Raeden off hij sal voor [i]gelijcke stubbe weder setten een beclenen ecken telge, bij verbeurt te hebben van [i]gelijcke stubbe een Heeren pont.

12. Jtem men sal op eene volle waer niet meer graven dan 6 Roede tot u. . . , ende op een halve waer drie roede, op een Vierendeel ij roede, ende wie daer boven graevet sal vanden Marcken Richter ende Erffzuaeren scheijden,

ende sal gebroocken hebben twee Heeren pondt, ende dat zullen de Zwaeren bij haren Eede aenbrengen.

13. Jtem niemandt sal zijn torff uijt dat Venne haelen, eer dat besichtight is, Ende wie daer boven dede, sal gelijk gebraecken hebben van [i]gelijke voir een Heeren pont.

14. Jtem een ijder sal sijn Torff hebben gegraven voor St Johannes middes somer ende daer nae sal niemandt meer graven bij verbeurt te hebben van Ellicke Roede een Heeren pondt, ende dar zullen die Swaren op sien, ende zulx aenbrengen bij haer Eedt.

15. Jtem die Erffgenamen ofte haer knechten, mogen becoren ofte Schutten gelijk de zwaren.

16. Jtem die zwaren sullen met hulp vanden Marckenrichter ende Erffzuaren de de Broecke jn manen, binnen Jaers bij de pene van een ijder Swaeren twee oude Schilde.

17. Jtem noch hebben de gemeene Erffgenamen jngesatt, oftet saecke ware [sij] alle Jaer geene nije suaren en satten, soo sullen de oude Swaren blijven hen sije verandert worden.

18. Jtem niemandt sal beesten hoeden jn Luisener halt, dan de Bueren die toe Luisen woonen, ende dat nae avercomst bijden Buijren, ende geen bujten waren sal daer Beesten jnbrengen, ofte men sal zie schutten, ende nemen van ellick Beest twee st^r br. soo vake als dat geschiet, om ijder sijn gerechticheit dan met te verhuiren.

19. Jtem oock soo en sal niemandt sijn tuijnen affbreecken, ten minsten staen te hebben drie jaren, bij een olden schilt.

20. Jtem niemant en sal ylsick meijen tot streijen eer hem de Swaeren gemeenlijck een dagh aenseggen, ende wijsen hem eenen hoeck ende niet forder bij een Heeren pondt, ende soo ijemant vercofte, ende wegh gaven, verbeurt een Heeren pont van een Voer.

21. Jtem waert saecke dat ijemant holt vercoft uijt de marcke van Luisen, de breeckt eenen olden schilt.

22. Jtem niemant sal hoeij ofte gros ofte plaggen noch heijde meijen in Lusener holt bij een H^{ren} pont, soo vake als dat geschiet.

23. Jtem dat niemant geen Ekenholt houwen sal in Luisener Marck, bij verbeurt van eenen stam een olden Schilt.

24. Jtem ofte ijemandts were de in Luesener Marcke niet gewaret en is, Ende Ekenholt houwe, breeckt van jttelijck stam kleijn ofte groot twee gout gulden, ende de uijt der marck voerde, wagen ende peerde.

25. Jtem niemant en sal eecken tuegen houwen van den Ekenen Boomen, in Luesener Marcke bij een Heereu punt.

26. Jtem wanneer uijtheemsche Beesten jnder Marckken schuttet, sall jttelijck Beest, de Eerste schuttinge verbeurt hebben twee st^r ende de andere schuttinge vier st^r ende ontrichten allijcke wal den schaden die de beesten hebben gedaen.

27. Desse voorsz. punten ende articulen hebben jngesat de gemeene Erffgenamen van Luisen, dewelcke men holden sal kent ter tijt dat zij bijden Erffgenamen verandert worden, ende de Broecken jnder Marcke geschiedende jn aller manieren als voorsz. ende pene die daer op geset is

28. Jtem off jemant in Lusener Venne torff greeue, ende aldaer niet gewaert en weere, ende geen oorloff hadde, als dat behoort, sal den Torff verbeurt wesen, ende een ijder Meijerman ofte koeters de wagen ende peerden hebben sullen den Torff uijt den Venne voerende op de uijr, daer hem als dan den Marcken Richter ende Erffzuaren wijsen sullen, Ende ofte als dan eenigh Meijer ofte Caeter onwillich bevonden worde, sal verbeurt hebben twee gout-

gulden, de Breucke als voorsz. ende wat oock comt van de Torff voorsz.

29. Jtem alle de geene die der hebben getimmert vnde de Marcke mede genieten, ofte gebruijcken, sullen koomen bij den Marcken Richter ende Erffzuaeren, ende Buijzuaeren, vnde hueren ofte pachten haer gebruijck ijder nae sijn gestalt ses Jaeren Lanck daermen hem sal cedulen affgeuen, ende wat daer aff comt, sal wesen tot profijt den gemeenen Erffgenamen, die de gront heeren bent, ende als de ongewaerde vande Buijzuaeren verwitticht worden bij den Marken Richter, niet en quamen en pachteden, salmen dan van stonden aen en wegh jagen uijt der Marcken, Ende off sie oock niet en deden, als haer pacht Cedulle sal jnhoudende wesen, ende dan oock sullen haer gepachtede jaren uijt sijn als voorsz.

30. A° XVCLVI op den 2 Junij is den Marcken Richter metten samptlijcken Erffgenamen van Luesen eendrachtelijck overeencomen ende verdragen, Datmen dat sant in Lusener Marck besticken sal daert bequaemst ende meest van noode sal sijn, daer de Erffgenamen twee Erffzuaeren toe geschicket hebben Johan Rengers, ende Johan van Diepenem neffens den Marcken R^r dieselve den Buijren sullen wijsen waer de stickinge gescheen sal, ende soo verre eenich Meijerman hier versumich jne ware, ende de stickinge alsoo niet en dede soo hem bij den Marcken Richter, ende Erffzuaeren geboden wort, sal gebroocken hebben van de ijrste reijse 1 golt gulden, de anderde reijse 2 golt gulden, ende dan voort aen dubbelerende, ende men sal datselve schouwen, ende jaerlijcx onderhouden ten tijden deselve sant stuue verwonnen is.

31. Ten anderen sijn de samptlijcke Erffgenamen verdragen, datmen dat stucke meent Landes, in Lusener Velt gelegen aen de Monick-camp, met Ekelen saijen

sal, tot profijte van de gemeene Erffgen. daer een ijder gewaerde van elcke waer toe beschicken sal nu toecomende St Michiel een schepel Eekele alse rijpe sinnen, ende men sal datselve Lant van stonden aen daer uijtraeden op cost vanden Erffgen. ende die Bueren sullen dat selve stucke Landes messen ende Bouwen, Ende tegens St Michiel jn guede vruchten ende vredinge stellen, ende alsoo onderhouden, dat daer geen gebreck van eenige Beesten jnne geschie, bij verlos van twee goltgulden, Ende men sal dat Jaerlijckx schouwen, ende ijder sijn toeslagh geven.

32. A^o etc. XVCLIX opten 8 Maj zinnen de Marckrichter ende samptlicken Erffgenamen van Luesen overeen gecomen, ende verdragen, dat de gewaerders uijt Lusener Marckt bij den Duelders Dijck in dat Venne ofte in dat ander Venne haren Torff graven sullen, ende sal een ijder op eene kujle blijven, ende dan soo vele graven als sie nae hare waertalle behooren, doende vermogen der marckencedulle ende blijvende binnen de strecke, die men hem setten sal bij de pene van twee golt gulden.

33. Dese nabeschr. sijn gewaert jn Luesener Marck.

Ron^o. Ma^t. 1 waer ende is een drijs.

Joncker Johan van Rechteren 6 ware.

Joncker Unico Ripperda 3.

Joffer van Twickeloe toe Eerde 3.

Jo^r Jaspar van Twickelo 1 vierendeel.

Joffer van Reede 4 waer 1 vierendeel.

Johan Rengers 2 waer.

Wolff Ittersum de Olde 1 waer.

Jonge Wolff van Jttersum 1 waer jnt Hoff.

Bergh Clooster 1 waer.

Zwarte Waeter 1 waer.

Hillige geest Zwolle 1 waer $\frac{1}{2}$ vierendeel.

de van Rede 1 waer.

Hend: Holte 1 vierendeel.

Joffer van Twickeloe 1 vierendeel.

S. Geertruijt Clooster 1 vierendeel.

Wiggerinck te Zwolle 1 waer.

Summa 24 waren van oldens, de bruin een half waer
gecoft; frou molinck horst een half waer, marten
Roijger een vierendeel waers.

Summa sint daer nu in alles 25 waren ende een
vierendeel.

34. Anno $XV^{\text{C}}LXXV^{\text{o}}$ opten 6 dagh Junij Js den Marcken
Richter met samptlicken Erffgenamen van Luesen over een
komen ende verdragen, als dat men van nu voortaan
Luesener hout behoorden te wachten ende bewaren, dat
die peerden, koen, ende andere Beeste ende Schapen den
opslage van den holte geenens schade doe, ende hebben de
Buijzwaren des bevolen dat sij bij horen Eede oprechte
ende rechtveerdige schuttinge sullen doen, ende sullen van
Ellicke koe, osse, offte Koe Beest het schutgelt mogen
nemen, drie st^r., ende van een paert vier st^r. van een
Schaep 1 st^r.

35. Eens gelijk hebben de Marcken Richter ende sampt-
lijke Erffgenamen oock een geswaren Schutter ge-
stelt T^r weten Lambert Berents, die gelijk den Buijz-
waren oock de schuttinge sal mogen doen, ende dat Schut-
gelt daer aff nemende als hoe [hier?] boven verhaelt, Ende
de schuttinge oft schutgelt daer aff komende sullen die
twee deele weesen tot profijt des Marcken Richters ende
dat derden deel tot profijt des genen, die die schuttinge

gedaen heeft, Ende dit sal drie Jaren na den anderen stantvastigh ende volcomentlijk achtervolght worden, Endé des sullen de Erffgen. Lambert Berentz haren gesworen schutter alle Jaer vier goltgulden toe geven.

Buijzuaeren.	{	Willem ten Pothoff.
		Johan Willemsen.
		Johan Lubberts.
		Willem Alberts.

36. Op huijden den 27 Julij, Soo binnen de gemeene Erffgenamen metten MarckeuR^r van Lussen overeen gecomen ende geacordeert, Dat de kottersede jnden achter Einde daer Otto ende Willem op woont bij den Erffgen. verpachtet sal worden, Ende wesz dan de Schultus Johan Koninck bewijst mit sijn hebbende hant-reijckinge, dat hem van diversche Erffgenamen deser Marck competiert voor sijn quota daervan sal hie tijt der betalinge van die pacht den selven kottersede stens mogen ontfangen, Ingevalle aber die Schultus sich bij die Erffgenamen sament Marcken Richter presenteerde omme hiervan te accorderen, sullen bij voorgemelte Marcken Richter g: Erffgenamen twee gedeputiert worden, daermede Schultus desfals sal hebben te handelen, hier toe gedeputeert Herman van Ripperda en Hend: van Rechteren.

37. Jtem bij Marcken richter ende voorgem: Erffgen: noch geresolveert dat op't reliq. van meijerluijden deser marcken bij den gedeput: Erffgen: ende gesworen todtt subleuatie denselven een stucken Landes besichtiget sal worden, ende nae gedanen raport aen den Marcken Richter ende Erffgen. Vmtrentlijk iher somme van hondert gout gl. vercooft ende opgeslagen, Waermede de Huijsluijden tot betalinge harer beswernissen gesubleuirt sullen worden,

met sulcken bescheijde, dat de naegelande Erffgen. die praeferentie daarvan sullen hebben, Herman van Ripperda, Hend: van Rechteren ende Berent van Jttersum tot deser besettinge sinnen gedeputeert.

38. Seiger van Rechteren Markenrichter oock gestatueert dat die Vrede nae older gewoonte sal onderhouden worden Ende die daer in onwilligh wer sal verbeurt hebben als jnt Marckenbouck bevonden wordt, ende sullen die geswooren daervoor goede opsicht dragen.

39. Vnde also Verordinge int Torffgraven is gesueert, Soo is dat Roloff Smitt dat Venne ende die Broek sal wachten, Vnd waren, Vpt aller profitelijckste, Ende daarvan genieten Ses gout guldens Vnde alsoo vth het Vene geen weer verdoen off Torffgraven Laten.

Oock sal niemandt jnden Vene gewardt, mheer wartals van Turff te graven mogen verdoen, als sijn wartel streckt op de Verburde van Vijff goltgulden voor elcke Roede Torffs.

40. Extract. A°. 1635 den 20 Martij. Opte requeste van die erffgen. van Leuzen versoeckende voor een geruimen tijt van 25 jaeren meer of min vrijdom en exemptie van Impositien en Schattingen over die Wilde Woestenie ofte achterste Veene met sien toebehoor, twelck sij meinen te brengen onder culture om gebouwet off geweidet te mogen worden, sonder dat daer onder gemient wort die reste van die buerschap ofte marcke, die gebout of gehoeijt ofte geweidet wort, daarvan suppleen willigh sien to dragen de schattingen en impositien, gelijk sij nu daer op staen, ofte naemaels daerop gestelt sullen worden, tenderende alsoe het versoeck van supplianten niet tot enige verminderingeen van het tegenwoordige, maar alleen tot bevrijnging van 't giene daer noch niet gaenooten wort.

Js geapostilliert.

Wordt den supplianten geaccorderd exemptie voor den tijt van twintigh iaeren van alle schattingen, uit besondert van Consumptie. (1)

41. Copia.

Het wahr tal van Leusener marcke.

Rotger van Haersolte, Drost van Lingen, $3\frac{1}{2}$ wahr.

Rotger van Haersolte, Hoogschultus tot Hasselt 3.

Griffier Rolinck $2\frac{1}{2}$.

Buis met Hardenstein 2.

Bloemert 2.

Dat heilige Giest binnen Zwol met vrouw Lambets 2.

Die Heer van Almeloe 1. diese roede hebben drost van

Lingen ende Griffier Boelinck gecoft.

Wollefs Kiel met Dongen $1\frac{1}{2}$.

Oldeniel cum suis 1.

Berent van Jttersum 2.

Haegen 1.

Die Giestelijkheid binnen Zwoll 1

Die Vriesen binnen Zwoll met Quese 1.

Rengers ter Arenshorst met die Heer van Brant-
lecht 1.

IJselmuiden Drost van Vollenhoe 1.

Facit $24\frac{1}{2}$.

(1) Dit besluit van R. en St. is ook te vinden fol. 42 v°. van het Resolutieboek van 1635—1641 op het Provinciaal Archief.

Caetersteden van outs die gemene erffgenaemen in
Leusen toebehoerende.

Spijcker Berent, Jan Dollen, Jan Grauen, Stoffer die
Kremer; Hen^r. Visscher, Henrick Lambers, Derck Arens
Wolleues Keels Meijer.

42. Opten 17 Julij A^o 1655 sien die erffgen. van
Leusen, binnen Zwolle op t' Wijnhuis vergaedert ge-
wiest, en geconsideriert die groote disorderen die in
die voorsz: marcke dagelix worden gepliegt en voorvallen,
js geresolviert en goet geuonden te committeren uit die
heeren participanten die Heere Drost van Twente ende
Griffier Roelinck ende uit die ander erffgenaemen die heere
Burgem^r. Goltz en Joncker Arent van Oldeniel, ende in
absentie van Jo^r Oldeniel Albert van Sonsbeke omme te
conciplieren een concept ordre hoe en op wat maniere
die voors marcke best geregiert ende alle disordren ende
confusien geweest ende belet souden mogen worden, welck
concept op morgen ouer 14 daegen wesende den iersten
Augusti 1655 alhier binnen Zwoll voor die Zamptlijche
Erffgen. gereuideert, geexamineert ende gearrestiert sal
worden, tot welcken einde die voorsz erffgen. angenoomen
hebben, alhier wederromme toe erschienen, ende alsdan
oik te treden tot nominatie van een dijckgreue ende
Heijmeraeden.

43. Dienvolgens sien opten bestemden dagh van den
1 augusti 1655 die saementlijcke Erffgen. van Leusen ter
voorsz. plaetse wederom Vergaedert gewiest, en hebben an-
gehoort het rapport van die bouengem: heeren Gede-
putierden, daer benefens, geexamineert ende geconcipieert
de order welcke bij die bouengemelte erffgen. gearrestiert
js in manieren als volgt.

Statuten ende Willekeuren beraemt bij die saementlijcke erffgenaemen ende grontheren van Leussener marcke, willende dat dieselue alsoe geobserviert ende naegecomen sullen worden.

44. Dat nu voortaan alle jaer opten iersten maendagh van de maent Majj, des naemiddages ten twien uhren alhier binnen Zwoll opt Wienhuis die saementlijcke erffgenamen een biencompste ofte vergaederinge sullen houden, om naer voorlesinge van diese gearrestierde articulen, te delibereren ende resolveren ouer saeken die mercke raekende, alwaer bij die comparerende ofte presente erffgenaemen sal worden geconcludeert t'giene ten besten van die marcke sal worden bevonden te behooren:

45. Ten seluen dage ende tijde sullen uit die erffgenaemen enen marckenrichter ofte Dijkgreue ende twee heimraeden gecoren worden die welke twee jaeren in haere bedieninge sullen continueeren, ende nae diese ierste keur op mejj 1656 ouer een jaer op die tweede keur, ende soe voortaan sal die ierste Heimeraet dijkgreue, die tweede Heimraet eerste, ende als dan telkens een nieuwe jongste Heimraet gekoren worden, met onderlinge bedingh, dat het Dijkgreeffschap alternatiue van twee jaeren tot twee jaeren tusschen die Heeren participanten aen die ene sieden Ende tusschen die andere heeren Erffgenaemen aen de andere siede sal bedient worden, in manieren dat als die Dijkgreue uit die heeren participanten sal sien gecoren, dat alsdan die ouste Heimraet uit die andere heeren erffgenamen Ende die jongste Heimraet uit die heeren participanten genomen sal worden, Gelijk oock als die Dijkgreue uit die andere Heeren erffgenaemen geeligiert sall worden, dat alsdan die ouste Heimeraet uit

die Heeren participanten, ende die jongste Heijmer: mede uit die andere Heeren Erffgenaemen genomen sullen worden.

46. Die voorsz: Dijkgreue ende Heijmeraeden sullen geauthorisiert sijn, om ordre te stellen, dat alle gemene dijcken, wegen, waeterlossinge en tochtsloeten, in de respectiue buerschappen van oude ende nieuwe Leusen, elck in den haeren wel opgemaect ende onderhouden worden, alsmede sorge te draegen, ende te helpen bearbeiten dat die naebuiren ende angelegene buerschappen ofte erffgen. int maeken van steegen ende waeterlossinge van gelijcken devoirlijk moegen sijn.

47. Ende sullen die voorsz: Dijkgreue ende Heijmeraden alle jaeren een schouwe doen ouer den voorsz: dijcken, wegen, ende waeterlossinge, alwaer die saementlijke huisluiden, respectiue in haere buerschappen die schouwe sullen volgen, die onwilligh zien, off in gebreecke bleuen sulx ofte andere beuelen, ende geboeden van Dijkgreeff ende Heijmeraeden te pareren, ende naer te coemen, te boeten voor de ierste reise in een oldt schilt, voor die dijkgreue ende een halue olde schilt voor die geswoerens, ende soe voerts met verdubbelinge van boeten tot obedientie brengen, genietende tot uerset van de oncosten vande schouwe, bouen die breucken, tien goltg: jaerlix.

48. Jtem sullen voorsz. Dijkgreue ende Heijmeraden goedt toenersigt niemen dat de huisluiden ofte interessanten niet als voor haer eigen prouisie, noch bouen die taxst van haer wahl ende ordre bij die Dijkgreue ende Heijmeraeden te beraemen in de ongedeelde gemene Venen komen te graeuen, voel weniger enigh turff mogen Vercoopen op poenen als bouen, ende Verbeurte van die torff.

49. Die Dijkgreue ende Heijmeraden sullen mede geauthorisiert sien, toe stellen vier geswoerens uit out-

Leusen, en 4 in Nieuw-Leusen, in elcker buerschap twee uit die Heeren participanten meijeren, ende twee uit die andere Heeren Erffgenaemen meijeren, welcke geswoerens sullen hebben toe gehoorsaemen die beuelen van Dijkgreue ende Heijmeraeden ende der seluer goetvinden wel ende oprechtelijck executieren, oock van haer wedervaeren in de marcke ende andere haer anbevoelene saecken getrouwelijck rapport doen volgens Eedt tot sulcken fine aen Dijkgreue ende Heijmeraeden te doen.

50. Sullende mede letten dat die beesten ofte ander Vee, giene schade in de marcke ofte afgegrauen Landen doen, noch gedoegen dat vriembt biesten in de marcke gedreuen worden, maer deselue bekeuren, ende indien emant van die huisluiden sulcke schaede in die marckt beuint, sal gehouden sijn soedanigh aen die Dijkgreue ofte geswoerens bekent te maecken bij die poene van anderthalve oude schilt, te verdeilen als vooren, ende bij aldien alsoedaene schaede in particuliere Landen ofte saet worde beuonden, gedaen te sijn, zal die interessente moegen schutten ende sien schaede daeran verhaelen voorbeholden die boete van die Dijkgreue.

51. Niemant sal moegen thuren off hoeden, enige paerden ofte biesten, als alleen op sien eigen Lant ofte ackeren, ende verhoeden dat die selue op des nabuirs lant niet en komen, bij die poene van ijder biest ofte peert tien stuivers, van een vercken vijf stuivers, ende van een schaep drie stuiv. ten profite van die geswoerens.

52. Ingevallye de geswoerens off andere Huisluiden op die gemeente onbegraeuven sagen liggen, enige doode biesten, off ander gevuiligte, die selue sall soedanigh den marckenrichter anbrengen ende bekent maecken bij die poene van een goltgulden ende wiet aldaer gebracht heeft sal verbeurt hebben een oude schilt: Ende sal soedanigh

soe diepe begraeuen worden, dat sulx niet opgecrabbet off bloet can worden.

53. Jtem wat biesten schorft, wrangigh ofte koe-gigh sien sal een ijder op sien eigen Landt ende van die gemeente bewaeren bij die poene van vijf goutg: te weten ? goltg. voor den marckenrichter en ? voor die marc-kendienaer.

54. Wie twijgh, bantgarden techgarden holt howt, uit die weert, off uit eenige particuliere hagens, ende daerop van ijemant bevonden wort, off naederhant verneme off bekennt worde sal soedanigh dubbelt betaelen, ende d'estimatie dan noch staen tot keur des marckenrichters ende Heijmeraeden.

55. Wie sien keur off boete niet en betaelt als hie geeijschet wort, sal dubbelt verbeurt en tot betaeling ge-constringiert worden.

56. Dat niemant in die marcke van Leusen sal moegen timmeren, off een huis doen setten, tensij hie ge-waert is.

57. Die Catersteden ende Visscherie van Leusen, der Erffgen. int gemein toebehoerende in Die Vecht en Holter-meer, sal verpachtet worden tot profijt der Erffgenaemen.

58. Die toeslaegen an landen buiten consent der Erffgenaemen uitgegraeuen sullen ingesmieten ofte getaxiert worden omme die penningh ende waerdie van dien ten profijte der Erffgen. angelecht te worden.

59. Wort van gelijcken die Dijkgreue ende Heijme-raeden aenbeuolen, die reparatie van bruggen, omme dieselue tot laste van die gemen. Erffgenaemen, ende tot derseluer profejt aen te leggen.

60. Dienvolgens in alle saeken die gemene marcke van Leusen enichsins raekende soedaene toeuersigt te draegen,

dat die gemene schaede der effgen: verhoedet, ende het beste van die mercke bevordert moghe worden.

61. Die dijckgreue in der tijt sall alle jaeren opte gearrestierde bijeencompste van den iersten maendagh in mej voor die saementlijke erffgen. van siene' administratie rapport, reeckeninge ende bewijs doen.

62. Dat alle die geene soe doer uersterff. aencoop ofte enige andere titul opt nije erffgenaem in de marcke van Leusen worden, ter ierster bijeencompste der erffgenaemen voldoen sullen ende betaelen tot profijt van die gemene erffgen. thien goltgulden.

63. Dat die Heeren van die Giestelijckheit der stadt Swoll, ende andere Collegien ouermits die niet continuelijk verblieuen ende eventveel het verval van andere erffgenaemen genieten, alle acht jaeren sullen betaelen ten profite van voors. erffgen: in conformite van die nieuws ancoemende erffgenaemen.

64. Den 1 Augusti 1655 hebben die Heeren Erffgenaemen tot Dijckgreue geeligiert ende gecoeren die Heere Drost van Twente Ende tot Heijmeracden Jo^r Arent van Oldeniël, ende den Griffier Roelinck.

65. Js goetgevonden op den 3 Sept: 1655 wederom alhier ter plaetsen te compareren om het bouengemelte concept te resumieren ende teickenen.

66. Als wanneer ock naerder gedeliberiert ende geresolviert sal worden opt Request van de gemene ingeseetene huisluiden, gsecundiert door die recommendatie van die predicanten Hesselius ende Crans.

67. Jnmiddels sullen ock die ouergegeuen Reeckeningen ende quitantien van die h:h: participanten naergesien worden, om ten voors: daege daer op te seggen.

68. Die bouengemelte Heeren Dijckgriue ende Heijmeracden ende Burgem^r Roier sijn uersocht, om te visiteren

opt Veene waer bequaemst een huisplaetse voor den schoelmeister soude connen worden geordonniert.

69. Voorts te doen inlijcken die gruppen die ouer die grifte bouen die plumpen kolck bij die van Rovensien opgemarckt.

Onder stont met verscheiden handen

R. VAN HAERSOLTE.

R. VAN HAERSOLTE.

ARENT VAN OLDENIEL.

W. ROIJER D^r.

D. ROELINCK.

SIMON GLAUWE.

WOLTER VAN COUERDEN als Volm^r.

VAN VROUW WOLFSKIEL.

JOHAN BUIS D^r.

A. VAN SONSBIECK als Kerckm^r des

H: Giest Gasthuis binnen Zwoll.

(Uit de latere resolutien alleen het volgende opgeteekend als hier van eenig belang. De Markevergaderingen hebben voortaan plaats ten huize van Gerrit van Munster te Zwolle.)

70. 3 Mei 1658. De kosten voor een schoolhuis zullen door uitzetting gevonden worden; de erfgenamen Wijfferdincks zullen echter vrij zijn, omdat zij den grond voor de school gegeven hebben.

71. 6 Mei 1661. De gewaarden, die meer gegraven hebben dan 12 slagen op de wahre, zullen voor ieder slag 2 goudgl. betalen en de Turf zal verbeurd zijn.

72. 5 Mei 1662. Gewaarden zullen voortaan voor elke roede te veel gegraven turf 2, ongewaarden 4 ggl.

verbeuren, half voor den Markerigter, half voor de erfgenamen.

73. De doortogt der Hessaen caeren en andere wagens achter de Haer of Leusener Hanck met uitspannen van paarden, zal belet worden.

74. 7 Mei 1666. De Markerigter zal Zondag voor den eersten maandag in Mei kerkespraak laten doen van de markevergadering; de meijers zullen huune goedheeren daarvan kennis geven.

75. 6 Mei 1667. De overtreders van de bepalingen omtrent het turfgraven zullen aan „prompte executie” onderworpen zijn; bij oppositie zijn Markerigter en Heemraden gemagtigd de noodige maatregelen te nemen, om de huislieden tot hun pligt te brengen.

76. Aan Dijkgraaf en Heemraden opgedragen middelen te boramen, om de beesten voortaan op te branden, ten einde de ongewaarde uit de marke te houden.

(In Mei 1674 vergaderen de Erfgenamen te Zwolle in de S^t. Oleff.)

(Tekst volgens Hs. B.)

Dese Punten vnn̄ Artikelenn hebben de gemene
Erffgenamen van Luissen met den anderen auer-
kamen vnn̄ verdragen Anno vertich.

1. Jnden ersten sall die Marckenrichter Kercken-
spraeck laten geschen vertijdage voor die holt spraecke,
vnn̄ dat sall dan een jder meijerman sijnen Lantheer doen
verwijthigen, aldaer tho comen bij de pene van enen olden
schild vnd die Lantheer sall als dan daer selfst Comen,
offte schicken eenen Volmachtiger jn sijn plaetse, ende
een Meijerman en sal voor sijnen Lantheren niet mogen
jnstaaen en voldoen, oft die Meijerman dat selfste sijnen
Lantheeren nicht verwittichde sall he de pene Verfallen
sijn wie verschreven.

2. Wantmen holt spraecke holt salmen twee van den
olsten Buirswaren afferen ende twee nien daer voor Jn
de stede kiesen, vnd wat scade daer jnder Marck geschiet
Dat sij van torff grauen ofte holt houwen ofte tho na tho
weiden met schapen ofte ander besten sullen die swaren
bij ehren Eedt bekoeren vnd dem Marckenrichter an brin-
gen, vnd die Marckenrichter sall de bekoerden laeten scheiden
bij twee Erffswaren oft Buirswaren die bracke jn drie

delen thom eersten een deel des Marckenrichter dat ander deel dem Erffgenamen tom derden den Buirswaren.

3. Oft emant op der Swaren Eedt spraecke oft tegen der Swaren eedt dede, sal verbeurt hebben eenen olden Schilt, voerhouden die hochheit onverkortet vnd off die gesvaren daer bauen wes geschiede als gewalt off anders Dat sal hem die Marckenrichter met sijn Erffswaren affnemen na der gelegentheijt der daet opdat daer een ander andencken wert, vnd daer sullen die gemene Erffgenamen hant aen holden na Marckenrecht.

4. Off emant Buirswaren gekaren worde ende niet wesen en wolde sal gebroecken hebben twee golt gl. van stonden aen tho betalen vnd sal dat nast volgende jaer gelicker woll swaren wesen oft verborth thebben tijn golt gl. wie bauen verhaelt.

5. Vnnd oock sall niemant holt houwen offt broecken voor St Lamberth, vnd dat seluige sall die Marckenrichter met een kerckenspraecke doen verwitichgen, ende als dan sal een jder geneten na grotheijt sijner waertall, oft daer emant bauen dede breeckt van jder voer twee goltgl. ende ein withhems wagen vnd perden.

Oock sall nemant bessem Rissen offt Lanten offt enich holt houwen sonder orloff bij die pene van enen golden gl. die bracke als voorsz.

6. Want daer acker js salmen gebrocken nae Marckenrecht die helfft tho proffit den Lantheer vnd die ander helfte tot orber vnd profit denn Meierman.

7. Oock salmen alle Jaer de Scape twee offt drie male tellen, vnd wie als dan befonden wort sal gebraecken hebben van een jder Scaep dat he tho vele heeft een orth pondes, vnd men sal mogen holden op een fulle waer drie verendeel olde schapen tho behoeren den Lautheer offt den Meier, Jet wer dan saecke, Dat die Meier so arm wer, dat he

so vele scapen niet en hadde vnd hem sijnen Lantheer doen en wolde sal he mith Consent van den Marckenrichter vnd Erfgezwaren so vele schape op sijnen mes annemen na grotheijt sijnes waertals vnd nich meer.

8. Vnnd oock en sall niemant sijne Scape driuen off hoeden buijten die palen oft stichkijnghe der auerkomst der Buiren bij verbort tho hebben twee goltgl. als voorsz.

9. Oock alle die gewaerden die buten der Buirschap van Luissen geseten bint sullen hor beesten voor den her der doen driuenn gelick die Luesser Buiren doen omme de schade toe vermiden vnd solt niet meer schapen edder beesten op hor wartall indriuen dan die jngesete der der Buiren die daer wonaftich bijnt bij de pene als voorsz. so doch haer waertall niet beter en is dan jngesen der buijrscap Die haer schapen Jaerlix worden getelt, so doch een waer waers gelick is.

10. Vnnd oock en sollen die ongewaerden gene Jmen in Die marck tho Luissen brengen bij verboerth van een jder Jme een ort poudes vnd oft ene die daer gewart were foude Jmen gaende op sijn gepachte lant lett setten sal verboert hebben van een jder Jme een heren pont die brocke wie voorsz.

11. Oock en sall niemant stobben raeden oft he sette in die stede een becleuen ecken tellige, oft verbort tho hebben van een jder stobbe een heeren pont.

12. Vnnd oock en salmen op een fulle waer niet meer graven dan ses roeden torues, vnd op een halve waer drie roeden, op een verendeel anderhalve roede, wie daer bauen grauet sall dan van de Marckenrichter vnnd Erfgezwaren scheiden.

13. Oock en sall niemant sijnen torff vth den vene laten haelen er he van den Marckenrichter

vnd Buirswaren geschouwet vnd besichtiget js, wee daer baer bauen dede brecket van een jder voer een heren pont.

14. Vnd een jder sal sijne torff hebben gegraven voor Suint Joannes mijsommer vnd daer nae sall niemant meer grauen bij verboert ein jder roede torffs een heren ponth vnd daer sullen die Buirswaren op sien vnd sulks bij ehren Eedt dem Marckenrichter anbrengen.

15. Oock mach een jder Erffgenaem off haer knecht jnde marcke van Luissen doen bekoeren gelijk die Buirswaren.

16. Oock sullen die Buirswaren met behulp van den Marckenrichter vnd Erffswaren ein Jtlick in sijn Jaer die braecke geschet wesen in manen beij verbort van een Jder Swaeren vier goltgl.

17. Vnd oft die Erffgenamen geen holtspraecke en helden in dat Jaer sollen die olde swaren Swaren bliuen hen toekomende bijkumpst.

18. Vnd oock en sall niemant besten weiden In Luessender holth, Dan die buren die in Luessen woonen Dat nae auerkumpst der Buren vnd gen buiten waren sollen daer beesten In brengen off In aennemen, wie daer bauen dede sal gebracken hebben een heeren pont vnd een jder best twe st. br.

19. Oock en sall niemant sijnen tuijnen affbrecken de hebben gestaen Dre Jaren, bi de pene van enen olden schilt.

20. Oock en sall niemant Jlsecke meien, ehr ehm die Marcken Richter met die Buir swaren eenen dach noemen omme alsdan tho meien een jder na sijne wartall oft he sall van den marckenrichter scheiden vnd dat en sall he nich en wecht geven noch verkoopen, bij verborth een heeren pont van een jder voer.

21. Vnd oock en sall niemant holt verkoopen bij de pene van enen olden schilt een Jder voer.

22. Oock en sall niemant gros plaggen oft heet meien Jn Luissener holt bij verboert eenen heeren pont so vacke als des geschege.

23—24. Vnnd oft emant in Luissener marke ecken holt hou we breckt van een jder stam sij klein oft groot twee goltgl. vnd with hemschen wagen vnd perden.

25. Oock en sall niemant ecken tuegen houwen van die ecken boemen Jn Luissener marck bij verboert eene goltgl.

26. Wantmen withhemschen besten jnder marck schuttet sal een jder best verbracken hebben twee stuijv. br. die andere Scuttinge vier Stuijv. br. vnd betalen gelicke well die scade die sulveste besten gedaen hebben

28. (1) Oock en sal niemant in Lussener fenne torff grauen die niet gewaert en js, oft Jdt sij ehm gegont van den Marckenrichter wie daer bauen dede sal verbort hebben, den torff, vnd scheiden van den Marckenrichter vnde des verboræn torff sullen die Meijeren mijt den Kotters die wagen vnd perde hebbe voeren op der Vecht daer hem die Marckenrichter met die Erffswaren wisseth, vnde oft daer een Meijer ofte Kaeter vnwillich Jn befonden worden datt hij sulxs niet doen en wolde sall he verbracken hebben twee goltgl. vnd wat van den torff kumpth vne bracke wie bauen verhalth.

29. Alle den gennen die daer hebben getijmmert h vnder der Marke vnd geneten, vnd gebrueckth, sollen kaemen bij den Marckenrichter vnnd Erffswaren vnd Buirswaren vnd huiren vnd pachten ehr gebrueck, een jder na sijn gestalt ses Jaer Lanck, daer men ehm pacht selven voer sall geven, vnd wes daer aff kumpth sal wesen

(1) De nummers zijn zoo geplaatst dat zij corresponderen met die van den vorigen tekst. N°. 27 wordt in Hs. B. na N°. 29 gevonden.

tot profijt der gemenen Erffgenamen die der gront heeren bijnt vnd als die ongewarden van die Buirswaren verwitticht worden, bij den Marckenrichter niet en quemen vnd pachteden, salmen den van stonden aen en wech Jagen vth der marcke, vnnnd off sie oock nicht en deden als ehr paeht sedele sal inholdende wesen vnd daer oock bouen deden als dan sullen hor gepachte Jaren vth wesen als voorsz.

27. Desse voorsz: puncten vnd Artikelen hebben Jngesett die gemene Erffgenamen van Luissen dem welcken men holden sall hen ther tijt dat se bij den Erffgenamen verandert wort vnd denn bracken Jnder marcken geschende Jn alle manieren als voorsz: vnd pende die daer affgesatt binnen.

30. Anno 1556 opten 2^{en} Junij is die Marckenrichter met samptlicke Erffgenamen van Luessen eendrachtelick auerkamen vnnnd verdragen, Datmen datt sant Jn Luesenermarck besticken sal daert bequaemsth ende mesth van noeden sall sijn, daer den Erffgenamen twee erffswaren tho geschicket hebben als Mense van Harsth ende Johan Diepenem nefens den Marcken Richter die seluen den Buiren sollen wisen waer de stiekinge geschien sall, ende soo veer enich meijerman hier versuimen Jnne were ende die stiekinge also niet en dede, soo hem bij den marckenrichter ende Erff Swaren gebaden wert, sal gebroecken hebben eene golt gulden, die anderde twee goltgl. en dat voortaan to dubbeleren ende men sal dat selve scouwen ende Jaerlix onderhouden ten tijden die selue sant stuiue verwonnen is.

31. Ten anderen sijnen die Erffgenamen semplich verdragen datmen dat stucke gemente Landes, [i]n Lussener is gelegen aen Wulleff van Jttersoms kamp geheten die woemans hege met eckelen beseijen sall tot profit der gemeene Erffgenamen, daer in jder ge-

waerde van elke waer toe beschicken sall nu thocomende Sancte Michaiell en schepell eckelen als se rippe sijnt vnd men sall dat selue Landt van stonden aen with raeden op kost van den Erffgenamen vnd der Buiren sullen dat selue stucke Landes messen vnd bouwen vnd tegen Sancte Michael Jn gueder fruchten vnd fredinge stellen vnd also vnderhouden dat daer geen gebreck van enige beijsten jngeschen bij verlaes van twee goltgl. vnd men sal dat Jaerlix schouwen, vnd een jder sijn toelach geven.

VEREENIGING TOT BEOEFENING
VAN OVERLIJSSELSCH REGT EN GESCHIEDENIS.

OVERLIJSSELSCH
STAD-, DIJK- EN MARKEREGTEN.

DERDE DEEL. TWEEDE STUK.

MARKEREGT VAN EMMEN.

ZWOLLE,
DE ERVEN J. J. TIJL.
1874.

